

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 3. Quid dicendum de subditis suffraganeis, An possint à Metropolitano
dispensari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

6 Pro dispensatione voti iuramenti, aut alterius singularis impedimenti, non acquiritur sufficiens subiectio ex habitatione transeunte.

7 Imo neque ex habitatione diuturna, si domiciliaris non sit.

DE vagis nullibi habitibus domicilium certum est dispensari posse ab eo loci superiore, ubi resident, sicuti & admittuntur reliqua omnia sacramenta, ratione enim habitationis subduntur, ut bene dicit Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 25. n. 5. & lib. 2. cap. 11. n. 8. & lib. 4. sum. cap. 57. n. 31. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18. n. 12. De forensibus autem res dubia est.

2 In qua re est prima sententia, peregrinos, & forenses, etiam si breui tempore commorentur, posse a diocesano illius loci dispensari in legibus, votis, & iuramentis, sicuti possunt reliqui alij subditi sic Basil. lib. 8. cap. 5. num. 7. Mouetur quia peregrini ratione habitationis subduntur legibus illius oppidi qua transeunt. Ergo non deficit illius subiectio necessaria ad dispensationem obtinendam. Quod si congregatio Concilij, prout refert Fatina, sess. 24. Trident. cap. 6. declarauit forenses, & peregrinos posse absoluti ab ordinario loci, quia transeunt, non tamen dispensari, non est, quia deficit iurisdic-tio, & potestas ad concedendam dispensationem, sed quia regulariter deficit causa requisita. Vnde, si causa adesse, credit dispensari posse.

3 Secunda sententia requirit ut peregrini, & forenses possint dispensari in legibus, votis iuramentis, & irregularitatibus, ut illo confluant animo ibi habitandi tempore diuturno, qui animus colligitur satis, si illo confluant expediendi alicuius negotij causa, quod breui expediti non potest. Quia ratio dicitur scholasticis Academicis ab Episcopo illius loci posse dispensari, sicut possunt reliqui, sic docent pluribus relatis Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 23. num. 12. & 13. Henriquez lib. 6. de penitens. cap. 14. num. 8. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18. num. 12. Suarez lib. 2. de diuis. factis cap. 14. a num. 6. & seq. contrarius his, quae docet lib. 6. de voto, 11. num. 11. Man. 1. sum. noua edit. cap. 55. num. 5. Ratio praecipua est, quia ratione habitationis diuturni praecipue si conducta sit domus, contahit qui quasi domicilium, & fortius forum, ita vt possit ibi de alijs gestis conueniri, ut probat Abbas cap. quod clericis, num. 5. de foro competenti. Innocentius alius relatis cap. ex parte. n. 1. eod. tit. & constat ex l. haeres abiens. §. proinde. in fine. ff. de iudic. & l. 2. C. ubi de crimine agi oportet. & ibi glossa. verbo degit. & l. quisquis. C. si certum petatur. & ibi glossa. verb. versatus. Ergo etiam in rebus spiritualibus, quales sunt dispensationes, acquiritur quasi domicilium ex hac diuturna habitatione.

4 Tertia sententia affirmat ad dispensationem obtinendam in legibus, votis, iuramentis, & penis contractis necessario requiri domicilium, neque alio modo subdij potestati dispensandi peregrinum, & forenses, sic docent Abbas, Syluest. Tabiana, Angel. & alij relati a Sanchez lib. 3. disp. 23. n. 11. Suarez lib. 6. de voto, cap. 11. num. 11. Barbosa 2. parti. de potestate. Epistol. allegat. 36. num. 18. Faucit huic sententiae plures declarationes Cardinalium, asserentes hunc forenses non esse subdij illius diocesis, quoad dispensationem obtinendam, bene tamen quoad abolutionem a peccatis, & censuris, quas declarationes refert Garcia de benef. 11. parti. cap. 10. num. 139. Ratio est, quia vtque acquirit domicilium, non censetur vere subdij illius, quia non censetur esse illius parochianus; vt enim esset parochianus illius deberet habitare animo ibi perpetuo manendi, sicuti habitat, ubi habet domicilium: hic enim animus ad acquirendum domicilium requiritur ex l. ubi interest. 25. ff. de captiuis. & postlim. reuers. ibi neque enim satis est, corpore domum quem rediisse, si mente alioquin est, & tradit innumeros referens Sanchez supra. num. 1.

5 Quilibet ex his sententijs est satis probabilis: at vt veritas cognoscatur, aliter de dispensatione in lege municipalis, & communi, aliter in dispensatione voti, iuramenti, & cuiuslibet alterius specialis, impedimenti dicendum existimo. Et quidem de dispensatione legis municipalis, & communis affirmo cum prima sententia, dispensari posse forenses a superiore illius loci, sicuti quemlibet alium ciuem quia ad superiorem illius loci pertinet vt omnes ibi commorantes legis obseruationem impediunt, vel excusant. Ergo etiam perpendere causas, quae petunt dispensationem concedere: ergo dispensare. Confirmo. Forenses diximus obligari legibus loci illius, qua transit, ne deformitatem causet. Ergo superior loci illius iurisdictionem habet cogendi illum ad talem obseruationem, Ergo iurisdictionem, vt possit ex causa obligationem, relaxare Alias forensis deterioris conditionis esset quolibet incola si quidem esset obligatus legibus, sicut sunt incolae, & non haberet recursum ad obtinendam dispensationem illarum.

6 De dispensatione autem voti, iuramenti, aut alterius singularis impedimenti, nullo modo credo ex habitatione transeunte acquiri subiectioem sufficientem, vt possit a superiore illius loci dispensari, quia hac iurisdictione multum pendet ex consuetudine. At haec consuetudo sufficienter declaratur a congregatione Cardinalium admittente abolutionem pro-

pter eius necessitatem negante tamen dispensationem, quia ita necessitata non est. Ergo non debet admitti. Item ex transeunte habitatione non contahitur parochia, vt possit parochus illius parochiae monitione forensis assistere. Quod non leuiter colligitur ex cap. us quis de sepul. in 6. ubi is, qui habet domicilium in ciuitate, vel castro, quandoque ad villam ruralem se transferit recreationis gratia, vel vt ruralia exerceat, si non electa sepultura decedat, non in Ecclesia dictae villae, sed in sua parochiali sepeliri debet. Ecce qua ratione non reputatur parochia ea, in qua breui, & transeunte quis commoratur: & docet multos referens Menochius vers. 4. consil. 398. Nauarr. consil. 6. lib. 4. consil. 111. de clandest. desponsat. Denique ordinarius illius loci, etiam possit forensibus, & peregrinis breui tempore commorantibus sacramentum Eucharistiae, & Penitentiae ministrare id habet ex concessione proprii ordinarij propter horum sacramentorum necessitatem; secus vero de sacramentis voluntarijs dicendum est. Quapropter Bassius qui affirmabat eam his dispensatione posse ordinarium loci, ubi commoratur, subdit id fieri debere urgente causa, vt si contrahendum esset matrimonium ad restitutionem alicuius damni illius foeminae, vel ad legitimacionem filiorum parente existente in mortis periculo, in quibus casibus concederet eos dispensari posse non ex iurisdictione, quam per se habent ordinarij loci circa forenses ad hoc voluntaria, sed ex praesumpta voluntate suorum ordinariorum.

7 Ex habitatione autem diuturna, si domiciliaris non sit probabilis credo non sufficere, vt loci illius ordinarius dispensationem concedat. Mouetur praecipue ex declarationibus Cardinalium relatis a Garcia, & Fatina supra quae de hoc casu expresse loquuntur inquit enim congregatio: Aboluerit ordinarius potest ex decreto Trident. in sacramento penitentiae forenses, qui gerit officium Praetoris, Medici vel Officialis qui habet domum, commoratur in ciuitate, vel diocesi, & in eis Ecclesiastica sacramenta percipit, non tamen poterit cum eisdem dispensare. Item est alia declaratio, quae non est subditus Episcopi: puta Medicus, Praetor, & similes ceteri qui tantum habitant in ciuitate, hoc decreto comprehenduntur etiam si commiserint crimina in alijs ciuitatibus. Habita tamen hac distinctione, quod scilicet possint absoluti in sacramento Penitentiae a suis criminibus, non tamen dispensari, Et ita S. D. N. Gregorius, XIII. audita relatione Congregationis declarauit: Neque obstat dicere non posse dispensare, deficientem causa; seculis illa intercedente. Nam vel est causa sufficientis, vt concedatur dispensatio ab habente potestatem, vel non si non, nullus poterit dispensare, si adest causa, & est ordinarius sicut est ordinarius ille, ubi hic forensis habet domicilium, cur non poterit dispensari? Quod si dicatur ultra causam requisitam ad dispensationem adesse causam specialem, vt ordinarius illius loci dispenset tunc praesumpta voluntate proprii ordinarij censere dispensationem esse concedendam non ex propria iurisdictione vt dixit Suarez lib. 6. de voto, cap. 11. sine & Barbosa supra n. 18. Neque obstat extus in cap. cum nullus, de tempor. ordinat. in 6. ubi dicitur, nullus clericum alienae parochiae debeat praeter superioris licentiam ordinare. Superior in hoc casu intelligitur, in cuius diocesi promouendus domicilium obtinet. Cum ergo singulariter de sacramento ordinis dicat in hoc casu superiorem debere esse, in cuius diocesi promouendus domicilium habet tacite censetur ad reliqua sacramenta recipienda, & dispensatione obtinenda superiorem habitacionis saltem diuturnae sufficere non inquam, obstat, quia per illa verba in hoc casu voluit pontifex distinguere sacramentum ordinis, praecipue Penitentiae, & Eucharistiae, circa quorum administrationem ex habitatione etiam transeunte acquiritur iurisdictione. Adde nihil, ubi Pontifex de aliorum sacramentorum administratione intendit disponere, sed solum quid in administratione ordinis seruandum sit, decidit alia relinquendo dispositioni iuris

§. III.

Quid dicendum de subditis suffraganeis, an possint a Metropolitano dispensari.

- 1 Resoluit non posse.
- 2 Emmerantur casus, in quibus potest.

Dicendum est non posse quia Metropolitano non habet in suffraganeos potestatem, nisi in aliquibus casibus a iure concessis, vt dicitur in cap. pastoralis de officio ordinarij, ubi cum tamen exceptis quibusdam articulis nullam habeat potestatem. cap. 1. in princ. de foro competenti. lib. 6. c. de eo. de officio ordinarij. & c. nostra. de penitentijs. & remiss. ubi conceditur tamen quid speciale posse in suffraganeis Ecclesijs indulgentias concedere. Signum ergo efficax est alia non posse, & ita tradunt ex communi sententia Syluest. verbo votum 407. 3. Sayrus lib. 6. cap. 11. n. 79. Suarez lib. 6. c. 10. n. 8. Barbosa 2. parti. de potestate. Epistol. alleg. 36. sine num. 20. Bail. lib. 8. cap. 5. num. 9. Thom. Sanchez alios referens lib. 4. sum. cap. 38. num. 11.

